

Stockholms
universitet

BESLUT
2022-09-08

Dnr SU FV-2116-22

Rektor

Rikard Skårfors
FD, Utbildningsledare
Rektors kansli, Ledningssekretariatet

Regeringskansliet (Miljödepartementet)

Yttrande över betänkandet Sveriges globala klimatavtryck (SOU 2022:15)

Stockholms universitet har av Regeringskansliet (Miljödepartementet) anmodats att inkomma med synpunkter på Miljömålsberedningens delbetänkande *Sveriges globala klimatavtryck* (SOU 2022:15). Universitetet har följande att anföra.

Stockholms universitet tillstyrker utredningens författningsförslag för att skärpa beaktandet av klimatmålen vid upphandlingar och samordning av statliga myndigheters inköp. Universitetet tillstyrker även förslagen att ta fram ett nytt klimatmål som visar den svenska klimatpolitikens samlade effekt på de globala utsläppen, och att utveckla den officiella statistiken över klimatpåverkan från konsumtion och svensk export.

Stockholms universitet instämmer i Miljömålsberedningens utgångspunkt att Sverige har ett särskilt ansvar som industriland för att minska de egna klimatpåverkande utsläppen och agera som förebild, genom att delta och aktivt bidra i internationellt samarbete och vara pådrivande för minskade utsläpp. Ett av de främsta sätten för Sverige att påverka och främja andra staters klimatarbete i ett globalt sammanhang är att agera som ett föredöme. Stockholms universitet anser vidare att förslagen för att snabbt minska de globala utsläppen av växthusgaser och därmed nå Parisavtalets 1,5-gradersmål vilar på en vetenskaplig grund och är nödvändiga för att kunna nå nettonollutsläpp senast 2045. Att stärka arbetet inom EU och andra relevanta internationella sammanhang för att minska de globala utsläppen i linje med 1,5-gradersmålet är enligt universitetet nödvändigt inte minst för att förebygga att utsläpp från exempelvis sjöfart och flyg på nationell nivå flyttas till andra länder.

Universitetet instämmer även i att det av flera skäl är viktigt att Sverige utvecklar ett konsumtionsbaserat klimatmål. Ett sådant mål skulle ge en reell bild av hur stora utsläppen kopplade till aktiviteter och personer i Sverige faktiskt är, och möjliggöra internationella jämförelser avseende bidrag till klimatförändringar per capita. Det är värt att påminna om den UNEP-rapport som citeras i utredningen, som anger att utsläppen från den rikaste procenten av världens befolkning motsvarar mer än dubbla andelen från den fattigaste halvan av världens befolkning (avsnitt 3.2, s. 52).

De konkreta förslagen till rättsliga åtgärder är få och begränsas till beaktande av klimatmålen vid offentlig upphandling och samordning av statliga myndigheters inköp. Det är angeläget att offentlig upphandling utvecklas till ett centralt styrmedel för statens och kommuners klimatarbete. Det är därför självklart att upphandlande myndigheter ska beakta de nationella klimatmålen – och därmed i vilken utsträckning och på vilket sätt de olika anbuden vid upphandlingar beräknas bidra till klimatförändringarna – i sin offentliga upphandling.

Det framstår för Stockholms universitet som märkligt att kapitel 7 som rör nationella mål och styrmedel för att minska klimatpåverkan till skillnad från i stort sett samtliga övriga kapitel saknar egna överväganden och förslag. Trots att det behövs just konkreta förslag om hur regioner och kommuner ska arbeta ger utredningen bara exempel på kommuners och regioners klimatarbete.

Detta beslut är fattat av rektor, professor Astrid Söderbergh Widding, i närvaro av prorektor, professor Clas Hättestrand, och planeringschef Karin Lindén Fürstenbach. Studeranderepresentanter har informerats och haft tillfälle att yttra sig. Övrig närvarande har varit Ulf Nyman, Ledningssekretariatet (protokollförare). Ärendet har beretts vid Juridiska institutionen och Institutionen för miljövetenskap. Föredragande i ärendet har varit utbildningsledare Rikard Skårfors.